

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 1528/2023
18.04.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Весне Субић, председника већа, Зорана Хаџића и Мирјане Андријашевић, чланова већа, у парници тужиоца АА из села ..., Општина ..., кога заступа пуномоћник Зоран Јовановић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије, Министарство правде, Управа за извршење кривичних санкција, Васпитно поправни дом ..., које заступа Државно правобранилаштво – Одељење у Краљеву, ради поништаја решења о отказу уговора о раду, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеног против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 3103/22 од 11.01.2023. године, у седници већа одржаној 18.04.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца, изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 3103/22 од 11.01.2023. године.

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев тужиоца за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 3103/22 од 11.01.2023. године преиначена је пресуда Основног суда у Крушевцу П1 1001/21 од 12.05.2022. године тако што је одбијен, као неоснован, тужбени захтев тужиоца АА из села ..., Општина ..., према туженој Републици Србији – Министарство правде, Управа за извршење кривичних санкција, Васпитно – поправни дом ..., којим је тражио да се поништи, као незаконито решење управника Васпитно поправног дома у ... број ... од 30.08.2019. године и обавезе тужена да тужиоца врати на рад и одлучено да свака странка сноси своје парничне трошкове.

Против правоснажне пресуде донете у другом степену тужилац је благовремено изјавио ревизију, из свих законских разлога због којих се ревизија може изјавити.

Врховни суд је испитао побијану пресуду, у смислу члана 408. Закона о парничном поступку („Сл. гласник РС“ 72/11...10/23), па је оценио да ревизија тужиоца није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни суд пази по службеној дужности. У ревизији се указује на битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП, али ова битна повреда није прописана као ревизијски разлог, због чега ти наводи у ревизији нису испитивани.

Према утврђеном чињеничном стању тужилац је, као намештеник друге врсте био у радном односу код тужене, у Васпитно поправном дому тужене и обављао је послове ... у одсеку за у служби за ..., а на основу уговора о раду од 12.12.2017. године.

Правилником о кућном реду Васпитно-поправног дома уређена су права, обавезе, организација рада, дневне активности и начин поступања са малолетницима према којима се извршила васпитна мера упућивања у васпитно поправни дом, па су између осталог прописана и права малолетника на одржавање контаката са родитељима, усвојоцима или староцима, као и правила по којима малолетник може да оствари ово своје право, и то чланом 24. правилника који је објављен у Службеном гласнику РС број 71/16. Наредбом директора Управе за извршење кривичних санкција Министарства правде Републике Србије број 214-0-/2009-06-2 од 13.10.2009. године уређена је обавеза управника завода у смислу обезбеђења спровођења прописаних мера, контроле лица и ствари које улазе/ излазе из завода и употребе мобилних телефона на начин ближе наведен у члану 3. став 1. и став 2. Наредбом тужене број 221 од 18.03.2013. године упозорени су сви запослени да је забрањено уношење и коришћење мобилних телефона унутар васпитно-поправног дома запослених у управи којима није дозвољено коришћење истих ван управне зграде, тако да свако непоштовање ове одредбе представља основ за дисциплинску одговорност запосленог, а наредба је ступила на снагу дана доношења. Наведене наредбе су биле видно истакнуте на улазу установе, а запослени су мобилне телефоне приликом уласка у установу остављали у ормариће постојеће поред уласка у установу.

Тужилац је дана 03.08.2019. године дежурао на економији васпитно-поправног дома у ..., и током рада унео је у установу мобилни телефон и дао малолетном штићенику васпитно поправног дома, који је преко свог фејсбук профила, уз помоћ мобилног телефона тужиоца, успоставио контакт са својим оцем и дописивао се са њим. Поводом наведеног догађаја тужени је тужиоца упозорењем број 430 од 08.08.2018. године упозорио да су се стекли услови уговора о раду на основу члана 179. став 2. тачка 2. Закона о раду и у упозорењу су наведени разлози за давање отказа уговора о раду. Тужилац се изјаснио из навода упозорења наводећи да је он 03.08.2019. године дао малолетном штићенику ВП дома свој мобилни телефон у п....., да је он то учинио из хуманих разлога да би штићеник ступио у контакт са оцем активирањем фејсбук налога штићеника, те таква повреда радне обавезе није била предвиђена уговором о раду. По пријему изјашњења тужиоца тужени га је за исти догађај упозорио упозорењем број 430-1 од 16.08.2019. године, али овај пут на основу члана 179. став 3. тачка 8. Закона о раду (чија је садржина идентична садржини претходног упозорења), на које се тужилац такође изјаснио понављањем навода из претходног изјашњења. Након изјашњења тужиоца, а због наведеног догађаја, тужени је донео оспорено решење којим је тужиоцу, сагласно одредбама члана 179. став 2. тачка 2. и став 3. тачка 8. Закона о раду отказао уговор о раду јер је својом кривицом учинио повреду радне обавезе – прекорачења овлашћења запосленог и непоштовање радне дисциплине

прописане актом послодавца, а у складу са наведеним решењем одлучено је и да ће тужиоцу да престане радни однос даном достављања решења.

Првостепени суд је закључио да је тужбени захтев основан, сматрајући да уз упозорења нису достављени докази о учињеним повредама радне обавезе и радне дисциплине на кое се позивао тужени, и то првенствено писане изјаве малолетника МЈ и БИ од 08.08.2019. године, те су ови докази достављени током трајања поступка и да су оспорени од стране тужиоца, да су исти касније послужили као писани докази приликом доношења решења о отказу уговора о раду од 30.08.2019. године, чиме је тужени, као послодавац поступио супротно одредбама Закона о раду и конвенције о престанку радног односа на иницијативу послодавца број 158 јер је тужиоцу онемогућено право на одбрану. Наиме, првостепени суд сматра да иако у члану 180. Закона о раду није изричито прописано да послодавац мора да достави запосленом доказе на које се позвао у упозорењу, већ је прописано да је дужан да наведе доказе који указују на то да су се стекли услови за отказ, докази морају бити достављени запосленом јер се без истих не може изјаснити о основаности навода упозорења, јер се наведеним радњама поступа супротно одредби члана 7. Конвенције 7. о престанку радног односа на иницијативу послодавца.

Другостепени суд је преиначио првостепену одлуку и одбио тужбени захтев за поништавј решења о отказу уговора о раду и захтев да се тужилац врати на рад, сматрајући да је тужена у свему поступила у смислу члана 180. став 1. и 2. Закона о раду и тужиоцу доставили упозорење пре отказа уговора о раду на који се он изјаснио, да је тужена изјашњења ценила приликом доношења оспореног решења и исто засновала на доказима наведеним у упозорењу, а тужилац је у својој службеној белешци број 429 од 08.08.2019. године признао да је дао свој мобилни телефон малолетном штићенику како би преко свог фејсбук профила контактирао свог оца, што је и учинио, а те наводе је потврдио и сам малолетни штићеник. Имајућу и виду садржину цитиране службене белешке, другостепени суд сматра да је без утицаја на повреду права на одбрану околност да тужиоцу нису достављене изјаве малолетника узете поводом спорног догађаја, јер је само уношење мобилног телефона унутар само уношење мобилног телефона унута ВП дома забрањено наредбом Управе за извршење кривичних санкција која је видно истакнута на улазу у ВП дом уз обезбеђена места за одлагање телефона, што је довољан разлог за повреду радне дисциплине и без изјава малолетних сведока. Поред наведено, у упозорењима су наведени докази и садржина изјава малолетника, а одредбом члана 180. Закона о раду није прописана обавеза послодавца да запосленом уз упозорење достави доказе, већ је прописана обавеза навођења основа за давање отказа, чињеница и доказа који указују на то да су се стекли услови за отказ и рок за давање одговора за упозорење.

Правилно је другостепени суд применио материјално право доносећи побијану пресуду, а разлоге за такву одлуку у свему прихвата и Врховни суд.

Одредбом члана 179. став 2. тачка 2. Закона о раду („Сл. гласник РС“ број 24/05...95/18) прописано је да послодавац може да откаже уговор о раду запосленом који својом кривицом учини повреду радне обавезе, и то ако злоупотреби положај или прекорачи овлашћења.

Одредбом члана 179. став 3. тачка 8. истог закона је прописано да послодавац може да откаже уговор о раду запосленом који не поштује радну дисциплину, и то ако

не поштује радну дисциплину прописану актом послодавца, односно ако је његово понашање такве да не може да настави рад код послодавца.

Наредбом директора за извршење кривичних санкција, Министарства правде Републике Србије од 13.10.2009. године и наредбом управника Управе за извршење кривичне санцкије Васпитно поправни дом ... Министарства правде и државне управе Републике Србије од 18.03.2013. године, које су истакнуте на улазу установе, забрањено је поседовање, ношење и коришћење мобилних телефона свим лицима у објектима завода где живе и раде осуђена лица и обавеза службених лица да приликом уласка у завод своје мобилне телефоне оставе на месту које је одређено одлуком управника, те да свако непоштовање ове наредбе представља основ за дисциплинску одговорност запосленог.

Наведени отказни разлози се односе на повреду радне обавезе злоупотребом положаја или прекорачење овлашћења и непоштавање радне дисциплине прописане актом послодавца. Имајући у виду утврђено чињенично стање тужилац је извршио повреду радне обавезе и непоштовање радне дисциплине које су му стављене на терет и због којих је правилно донето побијано решење о отказу уговора о раду.

Супротно наводима ревизије, постоји кривица тужиоца за учињену повреду радне обавезе и свест о непоштовању радне дисциплине јер је тужилац поступио супротно наведеним наредбама тужене, са којима је био упознат, унео је свој мобилни телефон унутар васпитно-поправног дома и омогућио малолетном штићенику да искористи телефон тужиоца зато што је малолетни штићеник активирао свој фејсбук налог и успоставио контакт са својим оцем и дописивао се са њим.

Такође, неосновани су наводи ревизије у којима се указује на повреду права на одбрану тужиоца, с обзиром да је у поступку утврђено да су изјаве малолетних штићеника наведени као докази у упозорењу и побијаном решењу, а у току поступка је омогућено тужиоцу да се упозна са садржином тих изјава и да се изјасни о њима.

Врховни суд је ценио и остале наводе изјављене ревизије којима се не доводи у сумњу правилност побијане пресуде, због чега ти наводи нису посебно образложени.

Тужилац није успео у ревизијском поступку, па нема право на трошкове тог поступка, које је тражио и определио, у смислу члана 154. и 155. ЗПП.

Из наведених разлога, одлучено је као у изреци пресуде на основу члана 414. став 1. и члана 165. став 2. Закона о парничном поступку.

**Председник већа-судија
Весна Субић,с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић